

פניני מבשר טוב

ליקוטי אמרים מתורת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
מביאלא

זקרא - פורים

• תוקף ומעלת היום • כח מרדכי ואסתר • ביאורים במגילה •

III פרשת ויקרא III

לראות בכל המתרחש בעולם את השי"ת

**וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֹהֶל
מוֹעֵד לֵאמֹר. (א א)**

מצינו אצל משה רבנו ע"ה, שבכל דבר ומקרה הנעשה בעולם, היה שומע כיצד השי"ת קורא אליו ומדבר עמו, כדרך שרמזו בספרים הקדושים בפסוק: "ויקרא אל משה". דמזה הטעם לא נאמר "ויקרא ה' אל משה", כי אם ויקרא אל משה, כי משה רבינו ע"ה הגיע לבחינת דרגה זו, שבכל מקרה ובכל דבר שקורה עמו, היה שומע איך הקב"ה קורא לו ומדבר אליו, ולא היה אצלו שום דבר בדרך מקרה בעלמא, ח"ו.

אכן לאו כל אדם זוכה לשמוע את קול ה' המדבר אליו במאורעות העולם, כמרמזו בפירוש רש"י שהיה הקול, קול לו קול אליו, וז"ל: "ויקרא אל משה. הקול הולך ומגיע לאזניו, וכל ישראל לא שומעין וכו'", ע"כ. ומרמז, שבאמת קריאת השי"ת היתה בקול גדול ההולך ומתפשט בכל העולם, [שאם לא כן אין צריך מיעוטא שכולם לא שמעו], אך אף על פי כן, משה רבינו ע"ה שמע וכל ישראל לא שמעו.

ובזה יבואר מה שמצינו ביסוד החילוק בין דרגת נבואתו של משה רבינו עליו השלום, לבין שאר הנביאים, כמבואר ברמב"ם ניסודי התורה ז' ו' כי משה רבינו עליו השלום היה מוכן לנבואה בכל רגע...

והיוצא מדבריו הוא: כי שאר הנביאים היו צריכים התבוננות והכנה מיוחדים כדי לזכות לגילוי מאת השי"ת, וגם לאחר שנתגלה להם, לא היה מדבר עמם בפירוש אלא בחידות ובמשל, והיו צריכים להבין מדעתם הפתרון וכוונת השי"ת בתכלית. ואולם משה רבינו ע"ה בכל עת שרצה היה השי"ת מתגלה אליו, כדבר איש אל רעהו פנים בפנים, ואף בלא הכנה כלל, שכן היה מוכן ומזומן לדבר עם השי"ת בכל עת, ואף בדרגת הנבואה עצמה לא היה בחידות ובמשל, אלא במראה ברור ונהיר, והיה דבר השי"ת אליו ברור כשמש בצהרים.

ועומק העניין הוא שבדרגתו של משה רבינו ע"ה, בכל דבר היה רואה את אלוקותו והנהגתו יתברך שמו, מרגיש את רצון השי"ת ושומע בזה את מאמרו אליו.

מבש"ט אמונה

חג הפורים

III תוקף ומעלת היום III

מעלת יום הפורים משאר ימים טובים ובתיקוני זוהר [תקון כא] "פורים אתקריאת על שם יום הכפורים, דעתידין לאתענגא ביה ולשנויי ליה מענוי לענג".

ומעלת הפורים גדולה ממעלת יום הכיפורים, כמו שאמר הרה"ק מרוזין זצוקללה"ה: "יום כפורים, יום שהוא כמו [כף הדמיון] פורים, נמצא כי פורים גדול במעלה מיום כיפור. והטעם, כי יום כיפורים מכפר רק לשבים [עיי'ן יומא פה], ופורים בין לשבים ובין לשאינם שבים. כי כפורים כל הפושט יד נותנים לו", עכת"ד.

ומוכח שיש כח מיוחד של כפרה בימי הפורים. ולא בכדי אמרו ז"ל בירושלמי מגילה [א ל]: "אי'ן מדקדיק'ן במצות פורים אלא כל מי שהוא פושט את ידו ליטול נותני'ן לו". ובוודאי יש סיבה לדבר שנעשה כח מופלא כזה שכל הפושט יד ומבקש מקבל - בין כפרה בין השפעה בגשמיות ורוחניות, שהרי כל הימים טובים כלולים כפורים. ומוכח מזה, שיש בהפורים כח השפעה עצום עוד יותר מיום הכיפורים.

וחזינן נמי שהגיעו עד למדרגה של "קיימו וקבלו היהודים", וכדדרשינן [שבת פח]. קיימו מה שקבלו כבר, דהדר קבלוה מאהבה - ומה שלא זכו בעת מתן תורה שנצרכו לכפיית הר כגיגית - זכו בימי הפורים שקיבלו מאהבה. ומזה רואים גדול השפעת החג הקדוש הזה, וכדברי החיד"א

הנ"ל, שכל הימים טובים כלולים בו כפורים.

וכמו כן ישנו בהפורים אף הכח דראש השנה, הנקרא יום הזכרון. כי כמו שנתבאר שישנם דברים הנכתבים בספר הזכרונות, כן יש ימים מיוחדים בהם עולים כל זכרונותינו לפנינו לטובה, וזהו ענין יום הזכרון.

תשנ"ז, הובא במבש"ט פורים עמ' מג

בפורים יכולים להתחדש ולהיות כבריה חדשה מפורש במדרש תהלים [פרק קב]: "תכתב זאת לדור אחרון ועם נברא. וכי עדיין אומה עתידה להבראות, שהוא אומר 'ועם נברא'. אמר רבי יוסי רבכי שמעון: זה דורו של מרדכי שנברא בריה חדשה. ורבנן אמרי, אלו הדורות שהן כמתים במעשיהם, ובאי'ן ומתפללי'ן לפניך בראש השנה וביום הכפורים, ואתה בורא אותן בריה חדשה. ומה להם לעשות, ליקח הדס ולולב ולהלל אותך, שנאמר ועם נברא יהלל קה". ע"כ.

הרי, שבראש השנה וביום הכפורים בורא השי"ת את ישראל "בריה חדשה", ועל זו הבריאה שנבראו ישראל מחדש קורא הכתוב "ועם נברא יהלל קה". ומרומז גם במדרש, כח התחדשות ימי הפורים שיכול להתחדש בהם כבריה חדשה: "זה דורו של מרדכי, שנברא בריה חדשה". ובכח התעוררות זמני נסי 'דורו של מרדכי', אפשר בכל דור ודור בימי הפורים לזכות להתחדש כבריה חדשה, "פורים כיפורים" [תקו"ז דף נז].

כח תשובת ישראל פרק י

ואם ח"ו היה המן הרשע מצליח להחדיר בישראל הרגשת ותחושת "לאבדם", והיו מאבדים התקוה והבטחון ח"ו - לא היה שייך שינצלו מגזירתו. ולא היו נושעים. וכמו שידוע שחולים המשלימים עם מצב חוליים, ומתייאשים ומאבדים תקות חיים, אי אפשר לרפאותם. כי התנאי הראשון לרפואה הוא רצון החולה הפועמת בו להחלמה ולחיים, ובזה עוזר לעצמו לשוב לבריאותו ואיתנו. וככל שרוחו חזקה יותר, כך סיכויי החלמתו טובים ומהירים, כי "רוח איש יכלכל מחלהו ורוח נכאה מי ישאנה" [משלי יח יד], והיאוש מביאו עדי שחת.

והכלל הזה ידוע בעת מלחמה. ככל שרוח החיילים איתנה ומרצם רב, ומאמינים בצדקת דרכיהם, כך סיכוייהם לנצח טובה. וידוע כמה כוחות אדירים והון עתק משקיעים הצבאות כדי להעלות את "מוראל" הלוחמים. וצבא שאמונת חיילותיו מתערערת, ומאבדים את אמונם ובטחונם הפנימי בצדקת ומגמת המלחמה, וממילא נחלשת דביקותם במטרה - וודאי שיבוסו על נקלה ויפסידו המערכה כולה.

וכן הוא במלחמות ה', היינו: במלחמת היצר, או כאשר נדמה לו לאדם שמן השמים נלחמים אתו. כל עוד עומד איתן על מעמדו, ואינו נופל בזרועות היאוש, וודאי שסופו להכריע את המלחמה ולנצח. אבל אם מאבד את שארית תקותו, ונופל ליאוש ודכדוך, כל מרצו להלחם ניטל הימנו, ותבוסתו מובטחת. והוא היסוד, הראש וראשון לכל: לעמוד כצור איתן, ולהיות מוכן ליום קרב, ולא להניח למחשבות יאוש

כח הפיכת הרע לטוב שבישראל מתחיל מחג הפורים ונמשך כל שלושים יום אלו לאומות העולם אין בשום אופן כח "איתהפכא", שאף אם יגיע הגוי לדרגה הגבוהה ביותר בשליטה על הרע, לא יוכל להוציא ולבער מעצמו כח הרע שהוא תקוע בעצם מהותו, בחיפוש אחר אכילת התאוה ושאר התאוות, ואין בכוחו להפוך הרע לטוב. וכלל ישראל זכו לזה במיוחד בחג הפורים, שבו תחילת היציאה מרשות הסטרא אחרא כנ"ל, ויום מחיית עמלק. והוא הביאור במאמר הגמרא במגילה [ז:]: "מיחייב איניש לבסומי בפוריא, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי". שיש כח הפיכה עצום בקדושה הנוראה של חג הפורים, שיכול להפוך הרשע הגדול ביותר כהמן - עד בחינת הצדיק הגדול ביותר כמרדכי. וזה הכח מתחיל בחג הפורים וממשיך ומאיר בנפש ישראל כל אלו השלושים יום.

מבש"ט פסח עמ' יד

||| כח מרדכי ואסתר |||

כוונת המן שיתייאשו מן הרחמים וכך יוכל לאבדם זו היתה כל כוונת המן הרשע בגזירתו [כזקיננו עמלק], לאבד מבני ישראל התקוה לישועה, ושיהיו מייאשים עצמם מן הרחמים. כמאמר הכתוב [ט כד]: "הפיל פור הוא הגורל להמם ולאבדם". והיינו, על ידי להומם רצה לאבדם לגמרי מכל וכל, שלא יראו כל פתח של תקוה, ולהחדיר בהם הרגשה של אבדון מוחלט, שאין שום זיק תקוה לצאת ממנו רחמנא ליצלן.

כח עבודת מרדכי אסתר שעומד לדורות -
 שלא קבלו שכרם ולא נהנו כלל בעולם הזה
וַיִּבְקְשׁוּ לְשַׁלַּח יָד בַּמֶּלֶךְ אַחֲשֵׁרֶשׁ. (ב כא)
 מעשה מרדכי שגילה על ידי אסתר, כמו
 שנאמר: "בימים ההם קצף בגתן ותרש שני
 סריסי המלך משומרי הסף ויבקשו לשלוח יד
 במלך אחשורוש. ויודע הדבר למרדכי ויגד
 לאסתר המלכה ותאמר אסתר למלך בשם
 מרדכי. ויבקש הדבר וימצא ויתלו שניהם על
 עץ ויכתב בספר דברי הימים לפני המלך".

והנראה שמה שרצו לשלוח יד במלך,
 הכוונה גם במלכו של עולם; כידוע דכל
 מקום שנזכר 'המלך' באסתר הכוונה למלכו
 של עולם. והגידה אסתר למלך בשם מרדכי,
 משניהם יחדיו הגיע בירור הדברים והגילוי
 שרצו לשלוח יד במלכו של עולם, ונכתב
 "בספר" הכוונה לא בספר סתם, אלא בספר
 הזכרונות, כמו שמשמע לקמן [ו, א-ג]:
 "בלילה ההוא נדדה שנת המלך ויאמר
 להביא את ספר הזכרונות דברי הימים ויהיו
 נקראים לפני המלך. וימצא כתוב אשר הגיד
 מרדכי על בגתנא ותרש שני סריסי המלך
 משומרי הסף אשר בקשו לשלוח יד במלך
 אחשורוש. ויאמר המלך מה נעשה יקר
 וגדולה למרדכי הזה ויאמרו נערי המלך לא
 נעשה עמו דבר".

ובגמרא מגילה [טו:]: "אמר רב נחמן בר
 יצחק: כתיב בלילה ההוא נדדה שנת המלך.
 אמר רבי נתנחום: נדדה שנת מלכו של עולם.
 ורבנן אמרי נדרו עליונים נדרו תחתונים".
 היינו: שלא היה מנוחה להקב"ה ולא לכל

לחדור לגמחו, ובעזר ה' יתגבר ויצא כשידו
 על העליונה.

וזה שחידשה אסתר המלכה באותו
 הדור, שלא להרפות ולא להניח עצמם ח"ו
 אף במצב כזה. ולא להתיימש גם כאשר
 המצב הוא בבחינת "וכאשר אבדתי
 אבדתי". ולקיים מה שאמרו חז"ל [שבת לא.א.]
 "ציפית לישועה", שתמיד בכל עת מצווה
 האדם ומחוייב לצפות לישועה פרטית
 וכללית של ישראל ושל השם יתברך.

וזה שאמרה אסתר: "לך כנוס את כל
 היהודים אשר בשושן וצומו עלי ואל תאכלו
 וכו' ובכן אבוא אל המלך אשר לא כדת" -
 גם כאשר היתה בבחינת "כאשר אבדתי
 אבדתי" - אבודה מב' עולמות, וראתה
 שיצאה הגזירה מפני המלך, ונכתב ונחתם
 בטעם המלך מלכו של עולם - לא נתיימשה,
 ולבסוף השיבה מחשבת המן על ראשו.

ובכוחה הזו של אסתר הצדקת, ובכח
 מרדכי היהודי שלא כרע ולא השתחוה
 להמן - והחזיק מעמד בעוז, ולא נכנע
 לקליפת המן הרשע, "ולא קם ולא זע ממנו"
 - בזה גרמו לישועתן של ישראל אף מתוך
 עצב אבוד של "נכתב ונחתם בטבעת
 המלך", דהיינו: גזירות שאפילו 'בדרך נס'
 אין להם תקומה [כמו שנתבאר]. ובכח מסירות
 נפשם כנגד מסירות נפשם של עשיו ועמלק
 להכחיד את שונאיהם של ישראל רחמנא
 ליצלן - ביטלו הגזירה, והמשיכו ישועה גם
 בתוך מצבים אלו. ותשעותם היית לנצח
 ותקוותם בכל דור ודור.

תחית המתים עמ' שיד,
 מאמר כתבוני לדורות עיי"ש באורך

אכן זאת צריך לדעת, שאף שכאמור מחשבות טובות בכללותם יש בהם מעלה גדולה של תיקון וכפרה ומזככות את האדם, מכל מקום סגולה מיוחדת בכפרה על מחשבות רעות וזיכוך המח באופן נעלה ביותר נעשה דווקא על ידי עסק ולימוד התורה הקדושה, שיש בזה כח מופלא שמזכך את האדם, ומקדש את מחשבותיו.

ובכח התורה הקדושה יכול האדם לתקן את פנימיותו לגמרי, שהתורה מהפכת את האדם, ויכולה לעקור כל רע ממנו, ולנקות את הפגמים הפנימיים שנמצאים בעומק הנפש.

ובגמרא ברכות [טו:] איתא: 'אמר רבי חמא ברבי חנינא, למה נסמכו אהלים לנחלים, דכתיב [במדבר כד ו] 'נחלים נטיו כגנות עלי נהר, כאהלים נטע וגו''. לומר לך, מה נחלים מעלין את האדם מטומאה לטהרה, אף אהלים מעלין את האדם מכף חובה לכף זכות'.

הרי לנו שיש כח טהרה מיוחד בתורה, שטהרתה כעין טהרת המקווה, שמעלה את האדם מידי טומאה לידי טהרה. ובביאור הדמיון לטהרת המקווה נראה לבאר ביתר עמקות, שטומאה הרי היא דבר שנמצא בפנימיות האדם, ואין זה דבר הנראה באופן חיצוני, ומכל מקום בכח טהרת המקווה לטהר את הטמא ולזככו ולהעלותו ולתקן פנימיותו. וכן הוא ממש בכח התורה, שבכוחה להעלות את האדם ולתקן אף את הפנימיות שבו, שדבר זה ניתן להשיג על ידי עמל התורה הקדושה כראוי. ...

דורשי רשומות פירשו בזה את הפסוק בסוף מגילת אסתר [ט כה] 'ובבואה לפני

ברואי עולם, כי היה מצב הנדידה, ולא סתם ענין של נדודי שינה. ואיך היה התיקון לזה, משום שקראו ספר הזכרונות וראו שלא נעשה עמו דבר היינו שלא קבל שכרו על כך שמנע מרדכי מהם לשלוח יד במלכו של עולם. וישנה בחינה זו רחמנא ליצלן שיש רשעים שיכולים ח"ו למראית העין לשלוח יד בכס השי"ת. אלא שהצדיקים מונעים זאת. כמו שרואים מדור הפלגה וכו', ואכמל"ב.

ומכיון ש"לא נעשה עמו דבר", הכוונה כמ"ש בסה"ק הקדמונים, שאבותינו הקדושים, וכן אותם צדיקים שהם אבות לדורות - אשר הם בבחינת צדיק ורע לו, [עין ברכות ו.]. הוא משום שלא קבלו ולא נטלו שכר לגמרי תמורת עבודתם הקדושה. ואפילו מה שהיה להם הכל היה בבחינת מתנת חנם ושאר אופנים שאכמל"ב. ולכן היה בכוחם להשאיר כל עבודתם לכל הדורות, עד בחינת שבעה רועים שהשאירו עבודתם עד סוף כל הדורות. משום ב' תנאים הללו: הן משום שעצם עבודתם היה כל כך בקדושה וטהרה שפעל עד סוף כל הדורות. וגם משום שלא רצו לקחת השכר, אלא להשאירו לכל הדורות בזמן שיהיה ערום מן המצוות וממעשים טובים רח"ל, כמ"ש.

בין אדם להכירו, פתיחה עמ' פז

III ביאורים במגילה III

אף אם חלילה פגם האדם במחשבתו - ע"י לימוד התורה יכול לתקן הכל
ובבואה לפני המלך אמר עם הספר ישוב
מחשבתו הרעה וגו'. (ט כה)

כלומר, שהרגישו גדולתם וחשיבותם בעצם היותם "יהודים", שזה עצמו הביא להם ששון ושמחה, וכן נזכה כולנו הלואי בזמן הזה, ובודאי בימות המשיח, כשתתגלה לעין כל מעלתם ושבחם של ישראל במהרה.

עקבתא דמשיחא עמ' רג

הידיעה על מה שורש הרעה – מביאה לתיקון המעשים

נתצנחו על מַרְדְּכֵי לְדַעַת מַה זֶה וְעַל מַה זֶה. (ד ה)

ובעתים ומצבים כאלה, יש לדעת ב' דברים יסודיים ושורשיים, אשר הם שערי הישועה וההצלה. האחד, כי הכל מן השמים, ואין לתלות המאורעות בסיבות טבעיות, פוליטיות או מדיניות. והב' אין די במה שיודעים שהוא מן השמים, אלא יש להתבונן מדוע באו הצרות הללו, ולחפש אחר הסיבות שהביאו לכך, ולתקן הפגם בשורשו.

והחיוב הוא "לדעת מה זה ועל מה זה". כמו שמצינו באסתר המלכה, שעל ידי נערותיה נתגלה לה הדבר הנורא שאירע, כנאמר [ו ד] "ותבואנה נערות אסתר וסריסיה ויגידו לה, ותתחלחל המלכה מאד ותשלח בגדים להלביש את מרדכי ולהסיר שקו מעליו ולא קבל. ותקרא אסתר להתך מסריסי המלך אשר העמיד לפניה ותצוהו על מרדכי לדעת מה זה ועל מה זה". מה זה, היינו; מה אירע; ועל מה זה – מה שורש הרעה רחמנא ליצלן.

וכמבואר ברמב"ם [תעניות א מ] וז"ל: "ודבר זה מדרכי התשובה הוא, שבזמן שתבוא צרה ויזעקו עליה ויריעו, ידעו הכל

המלך אמר עם הספר ישוב מחשבתו הרעה אשר חשב'. שכאשר בא האדם 'לפני המלך' מלך מלכי המלכים הקב"ה שבוחן כליות ולב, ומתיירא לנפשו על הרע שבקרבו ועל מחשבות האוון שחשב, העצה לכך היא 'עם הספר' שיהגה בספר התורה הזה ויעמול ויתאמץ בלימוד התורה הקדושה, ובכך 'ישוב מחשבתו הרעה', שמחשבות אלו יטהרו ויזככו את פנימיותו ויהפכו את מחשבותיו לטובה.

מתוך מבשר טוב 'מחשבה ורצון' העומד לראות אור בס"ד בקרוב

איש יהודי צריך לחיות בשמחה וגאוה על שזכה להיות מעם קרובו של השי"ת

לְיְהוּדִים הֵיטָה אֹרְחָה וְשִׂמְחָה וְשִׁשְׁן וִיקָר. (ח טז)

לדאבוננו בזמנינו ישנם יהודים שאינם מעריכים ואת, ואין מכירים ערך חשיבות עצם היותם מגזע היהודים ולא מן הגויים. ומצינו בדורות קודמים שאפילו מומרים רח"ל עדיין היו גאים בכך שהם מזרע יהודים, ומחזיקים בכבוד וגאוה מה שהם נצר לעם הנבחר. ואמנם כיום כאשר החושך מכסה ארץ, הרבה יותר קשה לשמוח בשמחת יהדותינו, לכך דוקא כיום חשובה עבודת ישראל לאין ערוך ביותר ויותר מדורות הקודמים, אלא שהוא בהסתר, וכמו שנתבאר.

דתן השי"ת שנזכה להרגיש במעלת זכייתנו להשתייך לעם ישראל, כאשר זכו כלל ישראל לזה בימי הפורים בימי מרדכי ואסתר שנתקיים בהם [אסתר מ, כח]: "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר".

מעשיהם וכו' - הוא תנאי יסודי להסיר הרעות והצרות מבני ישראל. נמצא שיש חיוב לדעת שהכל בגלל מעשיהם וכו'. וזה יגרם להסיר הרע והצרה מעליהם..

מבשר טוב לישועתך קויתי ה'

שבגלל מעשיהם הרעים הורע להן. ככתוב 'עונותיכם הטו' וגו'. וזה הוא שיגרו להם להסיר הצרה מעליהם". עכ"ל.

וזה שכתב הרמב"ם שיש חיוב לדעת שהדבר אירע בגלל מעשיהם דייקא. ולא מסיבות אחרות אירעו להם היסורים הללו בדווקא. ובודאי ידיעה זאת - שבגלל

תורת רבוה"ק

באחד הימים בשבוע זה, ביקש כ"ק אדמו"ר שליט"א מהגבאי, כי ברצונו לומר לפניו בעוד כמה דקות ברכות השחר, לאחר כמה דקות משהגיע הגבאי אמר לו אדמו"ר שליט"א כי כבר אמר הברכות לבתו מרת ויינברג תחי' מלונדון השוהה בארה"ק.

וסיפר לו כי מתחילה חשב כי אינו ראוי לומר בפני אישה הברכה "שלא עשני אישה", ולכן ביקש הימנו שיאמר לפני הברכות, אך אחר כך חשב שאפשר לומר לפני הברכות, ולפני כן אמר לה: כי יש לאישה כוחות גדולים בגידול הילדים וניהול הבית וכדו' מה שאין לגברים, ולא בטוח שאם היו הגברים צריכים לעשות אותם דברים היו יכולים לעמוד בתפקידם, על כן בכל בוקר אנו מודים להשי"ת 'שלא עשנו אישה' ולא נתן לנו נסיון כזה שלא בטוח שיכולנו לעמוד בו. ואז אמר הברכות...

פי אין לבוא אל שער המלך בלבוש שק. (ד ב)

ביאר מרן הרה"ק מלבערסטוב זי"ע הי"ד את הפסוק בדרך רמו: 'שער המלך' רומז על מלכו של עולם ברוך הוא. 'בלבוש שק' רומז על עצבות - הרמז, כי אין לבוא על ידי עצבות לדביקות ה' ברוך הוא בתורה ותפלה, שהם שער המלך כנודע. כי על ידי העצבות אינם יכולים לבוא אל השם יתברך.

רנח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר. (ד יד)

כתב לבאר זאת מרן החלקת יהושע זי"י, כי כאשר איש ישראל צריך לישועה, ואין הוא זוכה לה, אזי העיצה לזה להעריך עצמו מו העוכו"ם, ולראות את זכותו מולם ובזכות זה יוכל להיושע, אך זה רק באופן הפחות טוב, כי טוב יותר שהאדם ישיג את הישועה בזכות עצמו ממש. וזה מה שאמר לה מרדכי שאולי אין ברירה וצריך לעשות ש"ריח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר", היינו שיעריכו מול הגויים, אך אסתר רצתה שעם ישראל יבוא לישועה בזכות עצמם ובמעלתם הגדולה שהם עצם הקדושה.

חג הפורים בצל התולדות אדם

סיפר מרן החלקת יהושע זי"ע בסעודת פורים: הסבא מאוסטראווע [התולדות אדם], היה יהודי חלוש, אבל בפורים היה שותה בלי שיעור. גם את כזית המצה בליל פסח היה אוכל (=לקיים המצוה לתיאבון) כמו איש כפרי. "דער זיידע פון אוסטראווע, איז געוועזין א שוואכע יודיל, אבער פורים האט ער גיטרינקען א וועלט. און ד'כזית מצה האט ער געגעפין ווי א דארפ'ס יונג"... (מגילת אסתר חלק"י)

משלוח מנות של הרה"ק מקאבוין

חסיד אחד מחסידי מרן הרה"ק מאוסטרובא זי"ע, היה גר בקאברין, ונסע לחג הפורים לסאסנאוויך לרבו התולדות אדם. ונכנס קודם נסיעתו לאדמו"ר רבי משה מקאברין זצ"ל לקבל מאתו פרידת שלום. ויאמר לו רבי משה מקאברין זצ"ל: פרוס לו בשמי, ותגיד לו אשר רצוני לשלוח לו משלוח מנות, רק אין לי כלום מה לשלוח - "נאר איך האב גאר ניט צוא שיקען".

ובבוא האיש לסאסנאוויץ, ויאמר להרה"ק מאוסטרובא כנ"ל. ויתפעל הרב הקדוש מאוד על זה, ויאמר: בריא וחזק יהיה הצדיק הזה אשר שלח לי שפלות אמינית. (אמרות טהורות, הובא במגילת אסתר חלק"י) ***

חג הפורים בצל הדברי בינה

בשבעות האחרונים קודם פטירתו של מרן הדברי בינה זי"ע, ואף בימי הפורים, שהיה בבית החולים בווארשא. באגרת לבני משפחתו שהריץ מבית החולים [ברכה משולשת עמ' שמח] מתאריך י' אדר, כותב: "מה' מצעדי גבר, והוא כונן להיות פה פורים".

בחג הפורים האחרון הכייד חוליו למאוד, עד שלא היה יכול לעמוד על רגליו החולות. ואף על פי כן, כאשר הגיע זמן קריאת המגילה, התגבר בכוחות עצומים, ועמד על רגליו, והיה קורא בעצמו את המגילה בהתלהבות נוראה, עד שלא הורגש כלל בחוליו הקשה. ***

ברשימות חסיד שהסתופף בצל הקודש אצל הדברי בינה זי"ע, מתואר חג הפורים במחיצתו:

שמחה גדולה שהיתה נרגשת היטב, שררה בהויף בחג הפורים. אמת שתנועה גדולה של חסידים מחויף לעיר לא היתה, אבל התכונה של החסידים שהתגוררו בעיר היתה גדולה. במשך כל היום היו הבעלי בתים שבעיר מגיעים אל הרבי להתברך מפיו. גם כל גבאי הצדקה, והעניים, כולם היו מגיעים אל הרבי לקבל את מתנת ידו. אייזשע ליבמאן, היה משמש כ"פורים רב", ועוזרו היה שמואל משה חיימ'ס [קליגסבערג]. ועמם יחד היה ר' יוסף מאיר'ל, ומיכאל דראזשקארזש. (רבותינו מאורי הגולה ח"ג עמ' שצא) ***

טעם שנוהגים להתחפש

סיפר החסיד שבכהונה רבי יצחק פנחס ע"ה, שהיה מגדולי חסידיו ואיש רום המעלות. מופת גדול שהיה לבנו אצל דו"ז הרה"ק [ממעזריטש] זצוקלה"ה בעל זכרון משלי זי"ע: כאשר בנו לא היו לו בנים, ודרש הרבה ברופאים וכולם ייאשו אותו באמרם שמתבע ברייתו אינו יכול להוליד. פעם אחת בימי מאורעות מלחמת העולם הראשונה נסע לרבו הוא דו"ז זי"ע ועכ"י בפספורט של זולתו, תחת שם אחר. משבא לפני דו"ז וראה אותו נשא קול רם לעומתו, ואמר: הן אחר הוא, אחר הוא. ואמר לו: אחר אתה ואינך אותו אדם, פלוני לא היה יכול להוליד אבל אתה יכול להוליד ויהיו לך בנים. ולאחר זמן מועט נפקד ונולדו לו בנים. וכשהיה החסיד ר' יצחק פנחס ע"ה מספר מעשה זה היה מתרגש ומתפעל מאד והווי עיניו זולגות דמעות שלישי, והיה אומר שזהו מופת מופתו הבעש"ט הקדוש זי"ע ועכ"י. (כבו"ק אדמו"ר שליט"א בהקדמה לזכרון משלי, עמ' סח)

[ואולי אפשר לפרש על פי זה, כי מטעם זה נוהגים ביום הפורים להתחפש, וביום זה כל הפושט יד נותנים לו ל המשיך ישועות ולבוא אל המלך אשר לא כדת כל השנה, והוא משום שמשנים הפנים ואינו כאותו אדם כלל, ובכך יכול להושע עצמו כאדם אחר].

בימים מסוגלים אלו, נבוא אל המלך
נעתיר בתפילה ונתחנן לו, לבריאותו
השלימה של עט"ר כבוד קדושת
מרן אדמו"ר שליט"א
שיחזור לאיתנו הראשון והשם יתברך
יאריך ימיו בטוב ושנותיו בנעימים מתוך
בריות גופא ונהוריה מעליה

הפצת הגליון נתרם ע"י הרה"ח דוד פרידמן הי"ו
לעילוי נשמת מרן בעל ז'כרון משלי"
הרה"ק רבי מאיר שלמה יהודה זצ"ל זיעוב"י
ממעזריטש
בן מרן רבי יעקב יצחק זצ"ל מביאלא
נלב"ע ביום י"ז אדר תש"ב